ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն

Գերմանական համագործակցություն

Implemented by giz

ՀՀ պետական կառավարման ակադեմիա

ԱՎԱԳԱՆՈՒ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԿԱՐԻՔՆԵՐԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ ԵՎ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ

ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ

ՄՈԴՈՒԼ 1.
Համայնքի ավագանու լիազորությունները՝ տեղական տուրքերի և վճարների, հանրային ծառայությունների և տեղական սոցիալական քաղաքականության ոլորտներում

ՄԱՍ 1. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՎԱԳԱՆՈՒ ԼԻԱԶՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Տեղական տուրքերի և վճարների տեսակների սահմանման գործընթացներում ավագանու լիազորությունները

Made with GAMMA

ԱՎԱԳԱՆՈՒ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԼԻԱԶՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՏԵՂԱԿԱՆ ՀԱՐԿԵՐԻ, ՏՈՒՐՔԵՐԻ ԵՎ ՎՃԱՐՆԵՐԻ ՈԼՈՐՏՈՒՄ

Տեղական վճարների տեսակները և դրանց դրույքաչափերը սահմանվում են օրենքով, ինչպես նաև համայնքի ավագանու որոշմամբ՝ սահմանելով օրենքի տեղական վճարների տեսակների մեջ չներառված տեղական վճարների նոր տեսակներ և դրանց դրույքաչափերը:

Տեղական հարկեր և տուրքեր

Օրենքով սահմանված դեպքերում սահմանում է տեղական հարկերի, տուրքերի տեսակներն ու դրույքաչափերը:

Ծառայությունների վճարներ

Սահմանում է համայնքի կողմից մատուցվող ծառայությունների դիմաց գանձվող վճարների դրույքաչափերը:

Արտոնություններ

Համայնքի ավագանու որոշմամբ տեղական տուրքերի և վճարների գծով կարող են կիրառվել արտոնություններ:

Made with GAMMA

ՏԵՂԱԿԱՆ ՀԱՐԿԵՐԻ, ՏՈՒՐՔԵՐԻ ԵՎ ՎՃԱՐՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՄԱՆՄԱՆ ՍԽԵՄԱՆ

Համայնքի ղեկավարի ներկայացմամբ → **Ավագանին սահմանում է տեսակներն ու դրույքաչափերը** → **Համայնքի տարեկան բյուջեն հաստատելուց առաջ**

Համայնքներում տեղական տուրքերի և վճարների դրույքաչափերը սահմանելիս ավագանին կարող է առաջնորդվել <u>գոտիավորման սկզբունքով:</u>

Համայնքի վարչական տարածքում բոլոր վճարողների համար սահմանվում են տեղական տուրքերի միասնական դրույքաչափեր, բացառությամբ՝ տեղական տուրքերի և վճարների դրույքաչափերը <u>գոտիավորման սկզբունքով</u> սահմանելու դեպքի:

Made with GAMMA

ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ

Արտոնությունները՝ ավագանու սահմանած փաստաթղթերի և տեղեկությունների հետ միասին, համայնքի ղեկավարի ներկայացմամբ սահմանում է համայնքի ավագանին:

Կարևոր է հիշել, որ տեղական տուրքերի և վճարների արտոնություններ են՝

Դրույքաչափի նվազեցում
Տեղական տուրքի և վճարի դրույքաչափի նվազեցումը ավագանու սահմանած տոկոսի չափով:

Զրոյական դրույքաչափ
Տեղական տուրքի և վճարի նկատմամբ զրոյական դրույքաչափի կիրառումը:

Վճարումից ազատում
Հաշվարկված տեղական տուրքի և վճարի վճարումից ազատումը:

Made with GAMMA

ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ԴՐՈՒՅՔԱՉԱՓԵՐ ԵՎ ԳՈՏԻԱՎՈՐՄԱՆ ՍԿԶԲՈՒՆՔ

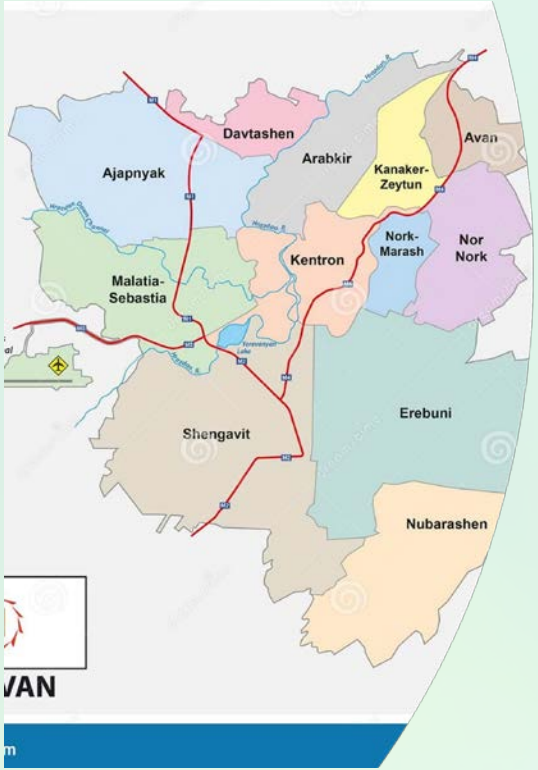

Միասնական դրույքաչափեր

Համայնքի վարչական տարածքում բոլոր վճարողների համար սահմանվում են տեղական տուրքերի **միասնական դրույքաչափեր**, բացառությամբ տեղական տուրքերի և վճարների դրույքաչափերը գոտիավորման սկզբունքով սահմանելու դեպքի:

Գոտիավորման սկզբունք

Ավագանու որոշմամբ սահմանված գոտիների համար կարող են սահմանվել տեղական տուրքերի և վճարների **տարբեր դրույքաչափեր**:

Հատուկ բնակավայրեր

Գյուղական կամ քաղաքային բնակավայրերի, ինչպես նաև ՀՀ կառավարության սահմանած ցանկում ընդգրկված սահմանամերձ, լեռնային, բարձրլեռնային բնակավայրերի համար օրենքով կարող են սահմանվել տեղական տուրքերի դրույքաչափերի **տարբեր գործակիցներ**:

Made with GAMMA

ԴՐՈՒՅՔԱՉԱՓԵՐԻ ԿԱՅՈՒՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՀԱՇՎԱՐԿՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

1 **Դրույքաչափերի անփոփոխություն**

Օրացուցային տարվա համար ավագանու սահմանած տեղական տուրքի դրույքաչափերը փոփոխության չեն կարող ենթարկվել:

2 **Համամասնական հաշվարկ**

Օրացուցային տարվա կամ եռամսյակի համար տեղական տուրքի դրույքաչափը համամասնորեն հաշվարկվում է օրենքով սահմանված թույլտվությունների տրամադրման օրվանից սկսած:

3 **Ժամկետի ավարտ**

Հաշվարկը կատարվում է մինչև օրացուցային տարվա կամ եռամսյակի ավարտը:

4 **Տուրքի գանձում**

Տեղական տուրքը գանձվում է նախքան օրենքով սահմանված գործողությունների կատարումը կամ թույլտվությունների տրամադրումը, կամ համայնքային ծառայությունների մատուցումը:

Օրացուցային տարվա համար ավագանու սահմանած տեղական **վճարների** դրույքաչափերը ևս փոփոխության չեն կարող ենթարկվել:

Տեղական տուրքը կամ վճարը սահմանելու վերաբերյալ համայնքի ավագանու որոշումները կարող են **բողոքարկվել դատական կարգով**:

Օրենքով սահմանված և օրենքի տեղական վճարների տեսակների մեջ չներառված (համայնքի ավագանու որոշմամբ) սահմանվող տեղական վճարների տեսակների համար համայնքի ավագանին սահմանում է **փոխհատուցման վճարներ**, որոնց դրույքաչափերը տվյալ ծառայության համար անհրաժեշտ ծախսերի չափով են:

Ավագանու լիազորությունները առևտրի, կրթության, մշակույթի, երիտասարդության, ֆիզկուլտուրայի և սպորտի բնագավառներում

Անհրաժեշտ է հիշել՝ Համայնքի պարտադիր խնդիրներից են.

Կրթություն

Նախադպրոցական կրթության և արտադպրոցական դաստիարակության կազմակերպումը:

Մշակույթ

Համայնքի մշակութային կյանքի կազմակերպումը և բարեգործության խթանումը:

Սպորտ

Համայնքում մարզական կյանքի կազմակերպումը, ֆիզիկական կուլտուրայի և առողջ ապրելակերպի խրախուսումը:

Երիտասարդություն

Համայնքի երիտասարդության խնդիրների լուծմանն ուղղված ծրագրերի և միջոցառումների կազմակերպումը:

ԱՎԱԳԱՆՈՒ ՍԵՓԱԿԱՆ ԼԻԱԶՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ՝ ԱՌԵՎՏՈՒՐ ԵՎ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

1

Ավտոկայանատեղեր

Հաստատում է համայնքի սեփականություն հանդիսացող տարածքներում վաճառքի և վարձույթի նպատակով ավտոտրանսպորտային միջոցների կայանման վայրերի ցանկը:

2

Հանրային սնունդ

Սահմանում է համայնքի վարչական տարածքում հանրային սննդի կազմակերպման և իրականացման կանոնները, ինչպես նաև ամառային և ձմեռային սեզոններին հարակից տարածքների օգտագործման կարգը:

3

Լռության ժամեր

Սահմանում է առևտրի և ծառայությունների բնագավառում գործունեություն իրականացնող օբյեկտներում լռությունը կամ գիշերային անդորրն ապահովելու ժամերը (22:00–7:00, 23:00–7:00 կամ 24:00–7:00):

4

Շրջիկ առևտուր

Սահմանում է շրջիկ առևտրի կետերին ներկայացվող պահանջները, պայմանները, ժամկետները, թույլատրելի վայրերը, գործունեության ժամերը, ինչպես նաև չթույլատրվող ապրանքների կամ ծառայությունների տեսակները:

Made with GAMMA

Ավտոկայանատեղերի կազմակերպում և հսկողություն

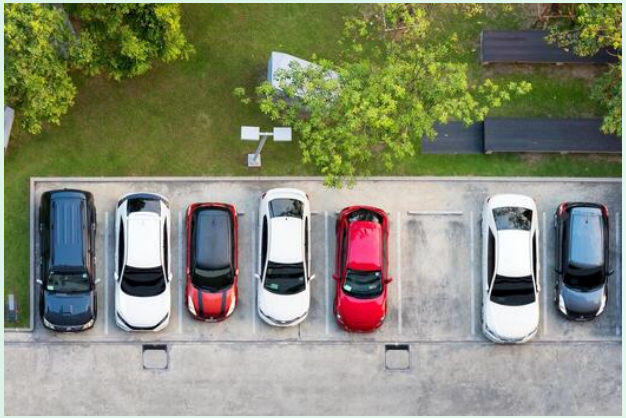

Տեղական վճար

Ավագանին հաստատում է ավտոկայանատեղում կայանելու համար տեղական վճար՝ «Ավտոտրանսպորտային միջոցների կայանատեղերի տեղական վճարի մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված դրույքաչափերի սահմաններում:

Կազմակերպման իրավասություն

Ավտոկայանատեղ կազմակերպելու իրավասությունը կարող է վերապահվել նաև ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց, որոնք իրականացնում են վճարի գանձումը համայնքի ղեկավարի հետ կնքված պայմանագրին համապատասխան:

Համաձայնեցում

Ավտոկայանատեղը կազմակերպվում է ավագանու որոշմամբ, որը համաձայնեցվում է լիազոր մարմնի հետ: Ռազմական կամ ազգային անվտանգության շենքերին հարակից տարածքներում՝ միայն համապատասխան մարմինների համաձայնությամբ:

Կանխավճարային համակարգ և հսկողություն

Ավագանին կարող է սահմանել ավտոկայանատեղի կանխավճարային կտրոնային համակարգ: Հսկողության իրականացման ձևերը որոշում է տվյալ համայնքի ավագանին:

Made with GAMMA

Մշակույթ, երիտասարդություն և կազմակերպչական լիազորություններ

Մշակութային գործունեություն
Ավագանին սահմանում է մշակութային գործունեության իրականացման նպատակով քաղաքային բնակավայրերի հանրային բացօթյա վայրերի (փողոց, մայթ, հրապարակ, այգի, պուրակ) օգտագործման պայմանները, պահանջները և սահմանափակումները:

Երիտասարդական քաղաքականություն
Ավագանին հաստատում է համայնքի երիտասարդների կարիքից և պետական երիտասարդական քաղաքականության ռազմավարական ծրագրից բխող համայնքի երիտասարդական քաղաքականությունը:

Երիտասարդական կենտրոն
Օրինակելի կանոնադրության հիման վրա ավագանու որոշմամբ համայնքի ղեկավարը հաստատում է համայնքի կողմից ստեղծվող երիտասարդական կենտրոնի կանոնադրությունը:

Կազմակերպչական կառուցվածք
Ավագանին ընդունում է որոշում աշխատակազմի, համայնքային հիմնարկների, կազմակերպությունների կանոնադրությունները, կառուցվածքը, աշխատողների քանակը, հաստիքացուցակը և պաշտոնային դրույքաչափերը հաստատելու վերաբերյալ:

Թափանցիկություն և հանրային տեղեկատվություն

Համայնքի պաշտոնական համացանցային կայքում ներբեռնման հնարավորությամբ առնվազն պետք է առկա լինի

Համայնքային կառույցների տեղեկատվություն

Համայնքում առկա կրթական, մշակութային և այլ կառույցների վերաբերյալ ընդհանուր տեղեկատվությունը՝ բյուջե, գործունեության տեսակ, հասցե, կոնտակտային տվյալներ, ինչպես նաև դրանց պաշտոնական կայքի հասցեն (առկայության դեպքում):

Քաղաքացիական հասարակության գործընկերներ

ՏԻՄ-երի հետ համագործակցող քաղաքացիական հասարակության ներկայացուցիչ գործընկերների մասին ընդհանուր բնույթի տեղեկություններ՝ դասակարգված ըստ սոցիալական պաշտպանության, առողջապահական, կրթական, շրջակա միջավայրի պաշտպանության ու տնտեսական զարգացման ոլորտների:

Համայնքի ավագանու բոլոր որոշումները, տեղական տուրքերի ու վճարների դրույքաչափերը, ինչպես նաև արտոնությունները ենթակա են հրապարակման և կատարման համայնքի վարչական տարածքում: Դրանք կարող են բողոքարկվել **դատական կարգով**:

Անհրաժեշտ է իմանալ, որ ...

Համայնքի պաշտոնական համացանցային կայքում ներբեռնման հնարավորությամբ առնվազն պետք է առկա լինի՝

Համայնքային կառույցների տեղեկատվություն

Կրթական, մշակութային և այլ կառույցների վերաբերյալ ընդհանուր տեղեկատվությունը՝ բյուջե, գործունեության տեսակ, հասցե, կոնտակտային տվյալներ, ինչպես նաև դրանց պաշտոնական կայքի հասցեն (առկայության դեպքում):

Քաղաքացիական հասարակության գործընկերներ

ՏԻՄ-երի հետ համագործակցող քաղաքացիական հասարակության ներկայացուցիչ գործընկերների մասին ընդհանուր բնույթի տեղեկություններ՝ դասակարգված ըստ ոլորտների՝

- Սոցիալական պաշտպանություն
- Առողջապահություն
- Կրթություն
- Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն
- Տնտեսական զարգացում

Made with GAMMA

Առողջության առաջնային պահպանում և սոցիալական աջակցություն

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏՈՂ

Համայնքի ղեկավարի պարտականությունը

Համայնքի ղեկավարը երիտասարդական քաղաքականության մշակումն ու իրականացումն ապահովելու նպատակով՝

- Աշխատակազմի աշխատողներից առնվազն մեկի գործառույթներում սահմանում է երիտասարդական աշխատողի գործառույթները
- Կամ հայեցողությամբ առանձնացնում է երիտասարդական աշխատողի առնվազն մեկ հաստիք

ԱՎԱԳԱՆՈՒ ԼԻԱԶՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Սոցիալական աջակցության բնագավառ

1. Սոցիալական ծրագիր

Ավագանին հաստատում է համայնքային սոցիալական ծրագիրը

2. Ծառայությունների կարգ

Հաստատում է սոցիալական ծառայությունների տրամադրման կարգը, պայմանները, շահառուների խմբերը

Համայնքի պարտադիր խնդիրներից են բնակչության սոցիալական պաշտպանությունը և առողջության պահպանման ծրագրերի իրականացումը:

Կամավոր խնդիրներ

Սահմանում է կամավոր խնդիրները ղեկավարի ներկայացմամբ

Made with GAMMA

Առողջության առաջնային պահպանում և սոցիալական աջակցություն

Համայնքի ղեկավարի սեփական լիազորությունները առողջապահության բնագավառում

Կառավարում

Կազմակերպում և կառավարում է բժշկական հաստատությունների և մարզական կազմակերպությունների գործունեությունը

Մարզական միջոցառումներ

Կազմակերպում է ներհամայնքային և միջհամայնքային պարբերական զանգվածային մարզական միջոցառումներ և մրցույթներ

Պայմաններ

Ֆիզիկական կուլտուրայով և սպորտով զբաղվելու համար ստեղծում է համապատասխան պայմաններ

Ենթակառուցվածք

Իրականացնում է մարզական հրապարակների շինարարություն, վերանորոգում, ստեղծում է հանգստի գոտիներ

Պետության պատվիրակած լիազորություններ առողջապահության բնագավառում

Արտահիվանդանոցային բժշկական օգնություն

Կազմակերպում է համայնքի տարածքում արտահիվանդանոցային ձևով բժշկական օգնության և սպասարկման իրականացումը

Կանխարգելիչ աշխատանքներ

Աջակցում է վարակիչ և ոչ վարակիչ հիվանդությունների կանխարգելիչ և սանիտարահակահամաճարակային աշխատանքներին

Առողջ ապրելակերպ

Աջակցում է առողջ ապրելակերպի, ֆիզիկական ակտիվության քարոզչության և ծխախոտի վնասի վերաբերյալ իրազեկման աշխատանքներին

Արտահիվանդանոցային բժշկական սպասարկումն իրականացվում է համայնքային ենթակայության առողջության կենտրոնների, առողջության առաջնային պահպանման կենտրոնների և գյուղական ամբուլատորիաների միջոցով: Բուժակ-մանկաբարձական կետերը կազմում են արտահիվանդանոցային սպասարկման օղակի մաս:

Made with GAMMA

Առողջության առաջնային պահպանում և սոցիալական աջակցություն

Կամավոր խնդիրների լուծման հնարավորություններ

Սոցիալական ծառայություններ

Տրամադրվել «Սոցիալական աջակցության մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված սոցիալական ծառայությունները (բացառությամբ 20-րդ հոդվածի 1-ին մասի 8-րդ կետում նշված նպաստների)

Նոր ծառայությունների մշակում

Մշակվել օրենքով կամ կառավարության չսահմանած այլ սոցիալական ծառայությունների տեսակներ՝ պետական լիազոր մարմնի գրավոր համաձայնությամբ

Կամավորների ընդգրկում

Պետության պատվիրակած լիազորություններ սոցիալական պաշտպանության բնագավառում

Սոցիալական պատրոնաժ

Սոցիալական պատրոնաժի տրամադրումը

Հրատապ արձագանք

Կյանքի դժվարին իրավիճակում հայտնված անձի (ընտանիքի) սոցիալական կարիքների նախնական գնահատումը և սոցիալական աջակցության տրամադրումը

Սոցիալական աշխատողի հաստիք

Իրականացվել կամավորների հավաքագրում, ընդգրկում սոցիալական ծառայությունների տրամադրման գործընթացում և նրանց աշխատանքի վերահսկում

5000-ից ավել բնակիչ ունեցող համայնքի աշխատակազմում ստեղծվում է համայնքի սոցիալական աշխատողի հաստիք

Made with GAMMA

Պաշտպանության կազմակերպման բնագավառ

Համայնքի ղեկավարը պաշտպանության կազմակերպման բնագավառում որպես **պետության պատվիրակած լիազորություն** աջակցում է՝

Զոհված զինծառայողների ընտանիքներ

Զոհված (մահացած) զինծառայողների ընտանիքների սոցիալական խնդիրների լուծմանը աջակցություն

Հաշմանդամություն ունեցող զինծառայողներ

Հաշմանդամություն ունեցող զինծառայողների սոցիալական խնդիրների լուծմանը աջակցություն

Սա պետության կողմից համայնքի ղեկավարին պատվիրակված լիազորություն է, որն իրականացվում է «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքի շրջանակներում:

Made with GAMMA

Սոցիալական աջակցության նվազագույն չափորոշիչներ

Համայնքի ղեկավարի կողմից սոցիալական աջակցության տրամադրումն իրականացվում է **պետական լիազոր մարմնի սահմանած սոցիալական ծառայություններին ներկայացվող նվազագույն չափորոշիչներով**:

Ո՞վ է սահմանում

Պետական լիազոր մարմինը սահմանում է սոցիալական ծառայություններին ներկայացվող նվազագույն չափորոշիչները

Ո՞վ է կիրառում

Համայնքի ղեկավարը կիրառում է այդ չափորոշիչները սոցիալական աջակցության տրամադրման ընթացքում՝ ապահովելով ծառայությունների որակի նվազագույն մակարդակը

Made with GAMMA

Համայնքային սոցիալական ծրագրի իրականացում

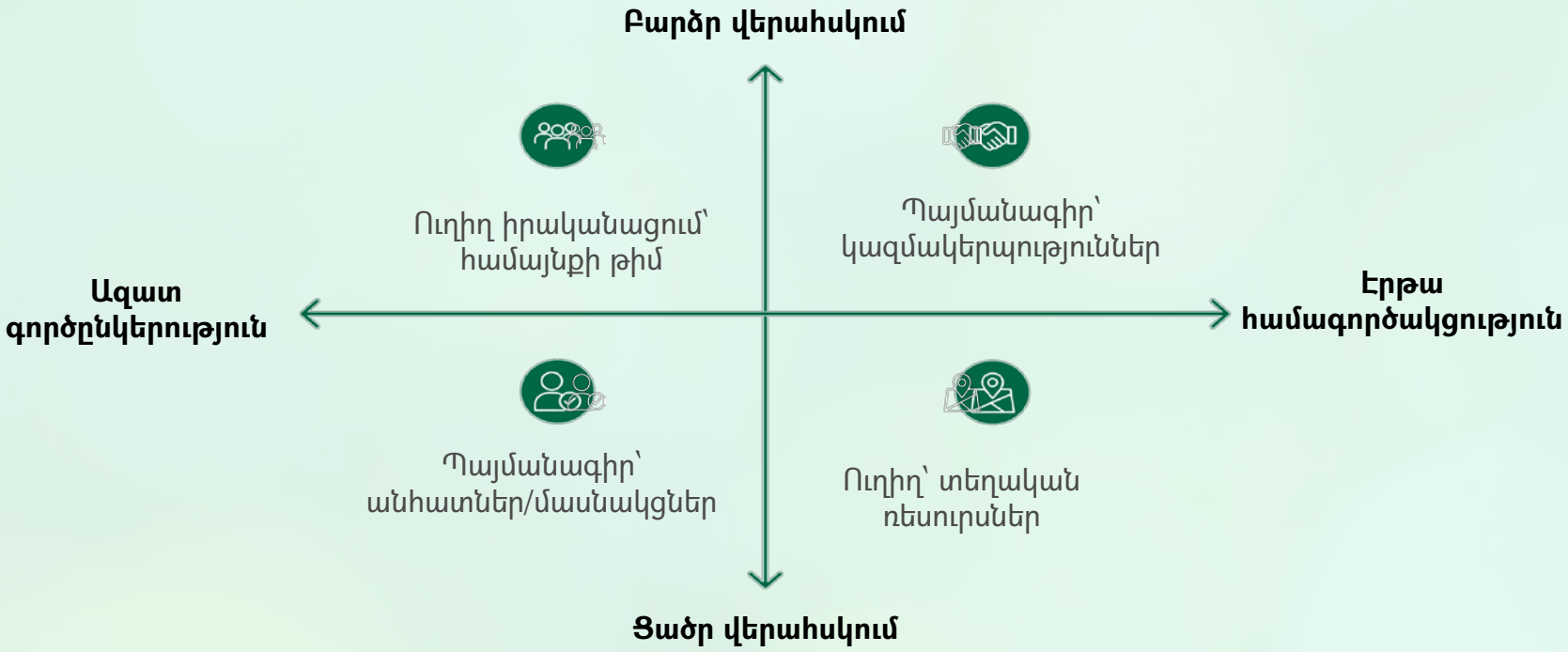

Համայնքային սոցիալական ծրագիրն իրականացվում է երկու հիմնական ուղիներով՝ ուղղակիորեն համայնքի ղեկավարի աշխատակազմի միջոցով, կամ պայմանագրային հիմունքներով՝ համայնքում գործող համագործակցության ցանցի մասնակցի կամ շահագրգիռ այլ կազմակերպությունների կամ ֆիզիկական անձանց կողմից:

Made with GAMMA

Սոցիալական աշխատանքի մասնագետներ

Սոցիալական աշխատանքի մասնագետներն են՝

Սոցիալական աշխատող

Սոցիալական աշխատողի հիմնական իրավունքներն ու պարտականությունները, գործառույթները սահմանված են «Սոցիալական աջակցության մասին» ՀՀ օրենքով: 5000-ից ավել բնակիչ ունեցող համայնքի աշխատակազմում ստեղծվում է սոցիալական աշխատողի հաստիք:

Սոցիալական սատարող

Սոցիալական սատարողի հիմնական իրավունքներն ու պարտականությունները, գործառույթները նույնպես սահմանված են «Սոցիալական աջակցության մասին» ՀՀ օրենքով, և այլ հարաբերությունները կարգավորված են նույն օրենքով:

Սոցիալական աշխատողի, սոցիալական սատարողի ու սոցիալական պատրոնի հիմնական իրավունքներն ու պարտականությունները, գործառույթները սահմանված են, և այլ հարաբերությունները կարգավորված են «Սոցիալական աջակցության մասին» ՀՀ օրենքով:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ